

UUTISET

Yrittäjä toivoo mallisuojaista turvaa kopiointia vastaan

Jeri-koirarinkka on malliltaan aivan erilainen kuin markkinoiden muut koirarinkat. Se onkin pitkän kehittelytyön tulos. Ensimmäinen versio syntyi mallin kehittäjän 23-vuotiaan Jenni Köylisen ollessa 11-vuotias. Tämän jälkeen kokeiluversioita on valmistunut ainakin tusinan verran.

NIINIKOSKI (MT)

"Jeri-rinkka on pikku hiljaa kypsynyt nykyiseen muotoonsa. Suunnittelu oli niin vaativaa ja aikaavievää, että en halua kenenkään suoraan hyödyntävän sitä omiin malleihinsa, siksi hain mallioikeuden rinkkaan Patentti- ja rekisterihallitukselta", toiminimellä Nallen Polku ja Eräompelu yrittävä Köylinen kertoo.

Hänellä ei ole epärealistisia odotuksia mallisuojan antamasta turvasta.

"Kopiointivaara on tietysti olemassa suojasta huolimatta. Jos ilmenee sellaista kopiointia, jota en voi hallita, täytyy vain yrittää olla askeleen edellä kopioijia ja kehittää itsekin tuotetta."

Köylinen toivoo mallisuojan parantavan tuotteen mahdollisuuksia markkinoilla ja antavan tuotteelle arvostusta.

Mallisuojan haku ja sen saaminen kesti yli puoli vuotta.

"Hakemus Patentti- ja rekisterihallitukselle lähti maaliskuun alussa viime vuonna ja mallisuoja myönnettiin loka-kuun lopussa. Sen lisäksi, että koko prosessi kesti melko kauan, se ei myöskään ollut halpa sijoitus tuoreelle yrittäjälle. Konauskustannus oli noin 300 euroa."

Netistä tärkein markkinoitintkanava

Seuraava tärkeä etappi nuoren yrittäjän uralla on nettisivujen perustaminen. "Nettisivujen on tarkoitus olla tärkein koiratarvikkeiden markkinoitintkanava."

Koiratarvikkeet, kuten val-

jaat, hihnat ja heijastintuotteet ovat yrityksen päätuotteita mutta tilauksesta Köylinen tekee mitä tahansa ompelutöitä.

"Tilaustöitä olen saanut oikein mukavasti heti yrityksen perustamisesta alkaen erilaisien kontaktien ansiosta. Paaneudun mielelläni tilaajien tarpeisiin enkä tydy automaattisesti jo toteutettuihin ratkaisuihin."

Köylinen on kouluttautunut sekä pukuompelijaksi että luonto-yrittäjäksi. "Yritysideani onkin yhdistää kiinnostukseni luontoon, ompeluun ja koiriin." Koulutuksensa ansiosta hän oli oikeutettu starttirahaan ilman lisäkoulutusta. Paikallisen yrityshautomon ovi kävi kuitenkin tiuhaan, ennen kuin yritys oli pystyssä.

"Yrityksen perustaminen ei ole mikään pikku juttu. Kaiken paperityön lisäksi käytännön tasolla esimerkiksi oikeanlaisia materiaaleja toimittavien tukkuliikkeiden löytäminen on ollut kovan työn takana."

Köylinen käyttää sekä ulko-maisia että kotimaisia materiaaleja. Materiaalit on testattu, jotta ne ovat varmasti käyttötarkoitukseen sopivia.

Köylisen mielestä parasta yrittäjäydessä on oman itsensä

pomona oleminen ja joustavat työajat.

"Kun on pakko painaa pitkä päivää, leikkaa ja ompelen yömyöhään. Jonain toisena päivänä taas lähdän koirien kanssa ulkoilemaan päivällä ja jatkan töitä myöhemmin."

Köylinen ei ole ainut niinikoskelainen nuori, jolla on yrittäjähenkeä. Myös hänen ystävällään on yritys, jonka toimialaan kuuluu brodeeraminen.

"Teetän omien tuotteiden brodeeraukset hänellä alihankintana."

Ompelutyö vaatii paljon tilaa. Kooltaan suurin työ on ollut ison kodan ompelu.

Toistaiseksi Köylinen tekee töitä vanhempien vintillä mutta pikku hiljaa oman kodin yhteyteen on tarkoitus valmistua talo-koivoin työtillä.

Hinnoittelu on haastavaa

Yksi haastavimpia tehtäviä yrittäjälle on omien tuotteiden hinnoittelu.

"Jeri-rinkka on päätuote ja samalla myös kallein tuote. Hinta on yli sata euroa, mutta eivät halpa ja hyvä kuljekaana samassa paketissa", Köylinen toteaa.

"Sarjat ovat pieniä ja valmistus aikamoista näpeltämistä, kun esimerkiksi kaikki säätöhihnatkin pehmustetaan. Rinkkoja löytyy neljää eri kokoa, pienin on tilavuudeltaan 8 litraa ja suurin 24 litraa."

Köylisen suvussa on ollut ompelijoita ennenkin, muun muassa vaari, jolla on ollut oma vaatusturuliike. "Vaarin sakset ovat päässeet takaisin töihin minun käsissäni."

Ympäriyötuista työllistymistä edesauttavat yrityksen muut toiminnot ompelun lisäksi. Köylinen järjestää muun muassa lukemienkäretkeilyjä ja eräruokailuja luonnon helmassa.

Toiminnot täydentävät toisaan ja kaikki pyörii luonnon, koirien ja ympärillä. Kun pitää kustannukset kurissa, pystyn hyvin elättämään itseni."

SARI PENTTINEN

Jenni Köylisen koirat ovat oleellinen osa Jeri-koirarinkan tuotekehitystä. Rottweiler Otto kuljetttaa itse omia tavaroitaan vaelluksilla.

Yli puolet yrittäjien ideoista ja tuotteista suojaamatta

"Pk-yritysten pitäisi hakea nykyistä hanakemmin suojaa tuotteille ja ideoille. Selvityksen mukaan potentiaalisista yrityksistä 50-75 prosenttia ei hyödynnä lainkaan suojausmahdollisuuksia", kertoo Suomen Yrittäjien lainopillinen asiamies **Janne Makkula**.

"Suojausjärjestelmä ja sen hyödyt tunnetaan heikosti. Asian vaikeudesta johtuen saattaa olla, että pk-yrittäjien mielestä on helpompaa olla välittämättä omien oikeuksien suojaamisesta."

Makkula varoittaa, että liian välinpitämätön asenne suojaamista kohtaan saattaa kostautua. Yrittäjä voi tietämättään loukata omilla tuotteillaan jonkun toisen yrittäjän oikeuksia.

Hän ennustaa ideoiden ja tuotteiden suojaamisen liittyvien haasteiden kovenevan tulevaisuudessa.

"Suojaamalla tuotteen saa yritykselleen yksinoikeuden suojan kohteeseen, esimerkiksi tietyn esineen ulkomuotoon. Hyväkään idea itsessään ei saa suojaa, mutta idean tuloksena syntynyt tuote voidaan suojata useallakin eri tavalla."

"Suojaamalla voi luoda brändiä ja erottaa markkinoilla. Jos tuote tai idea menestyy, voi löy-

tyä esimerkiksi halukkaita idean käyttöoikeuden tai käyttöluvan ostajia."

Makkula myöntää, että tuotteeseen liittyvät oikeudet ja niiden suojaaminen ovat haastava aihealue pk-yrittäjälle. Hän kehottaa yrittäjiä kuitenkin perehtymään suojaamisen ha- lukkaille on tarjolla neuvontapalveluja.

Suojausmuotoja on monenlaisia, kuten liikesalaisuus, patentti, tavaramerkki ja hyödyllisyysmalli. Yksi harvinaisimpia muotoja on mallioikeus.

Vuodesta 1975 lähtien mallioikeuksia on myönnetty 24 000 mallille, joista vuonna 2006 voimassa oli 4 500 kappaletta. Puolet näistä oikeuksista on isojen yritysten omistuksessa.

"Mallioikeus on voimassa viisi vuotta, jonka jälkeen sen voi neljäksi uusia viideksi vuodeksi kerrallaan."

Mallioikeuksista ei juuri riidellä, ainakaan oikeudessa asti. Vuodesta 1979 alkaen tapauksia on ollut vain kuusi korkeimman oikeudessa asti. Vuonna 2006 Patentti- ja rekisterihallitukseen valitettiin neljästi mallioikeushakemuksesta.

Jos yrittäjä havaitsee jonkun kopioivan mallisuojaattua tuotetta, kannattaa Makkulan mukaan ensin lähestyä kopioijaa kirjitse. Kirjeessä on syytä kertoa omista oikeuksista kyseiseen tuotteeseen tai ideaan.

"Nämä kirjeet ovat yleensä riittäneet lopettamaan kopi-

FAKTAT

Mallioikeus ei suoja keksintöä tai ideaa

Patentti- ja rekisterihallitus myöntää tuotteelle mallioikeuden. Mallioikeus on ulkonäön ja ulkomuodon suoja, se ei suoja keksintöä tai ideaa. Mallisuoja haetaan paljon esimerkiksi huonekaluille.

Tuotteen pitää olla uusi ja yksilöllinen mallisuojan saamiseksi. Hakemuskäsittelyn alkuvaiheessa tehdään uutuustutkimus, joka kattaa kotimaan rekisterit rekisteröityjen ja hyväksynnässä olevien tuotteiden osalta.

Jo suojatun tuotteen kanssa samannäköistä tuotetta ei hyväksytä. Markkinoilla olevista tuotteista vain murto-osa on mallisuoja. Vuonna 2006 haettiin suojaa 531 mallille. Hakemuksia hylättiin 10. Suoja on

voimassa viisi vuotta kerrallaan ja sen voi uusia neljäksi viideksi vuodeksi kerrallaan.

Mallisuojan haltijan on itse seurattava markkinoita mahdollisen kopiointin varalta. Kopiointitapaukset selvitetään neuvottelemalla tai oikeusteitse, Patentti- ja rekisterihallitus on vain rekisteriviranomainen.

Yhteisömalli on kansallisesta rekisteröinnistä erillinen suoja. Yhteisömalliasetuksen ansiosta yhdellä hakemuksella voi saada mallisuojan koko Euroopan yhteisön alueella. Rekisteriviranomaisena on sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisyhteisö OHIM, joka sijaitsee Espanjan Alicantessa.

oinnin. Jos mallioikeuden loukkaaja ei kirjjeistä piittaa ja jatkaa toimintaansa, seuraava askel on kieltoanteen toimittaminen käräjäoikeuteen."

SARI PENTTINEN

Isoja investointeja ei tarvittu Jenni Köylisen toiminimen Nallen Polku ja Eräompelun toiminnan aloittamiseksi. Vain yksi ompelukonehankinta oli tarpeen, sillä koneita oli hankittuna jo ennestään.

Itä-Uusimaa ja Kymi yhdistävät lähivakuutuksensa

Lähivakuutusyhdistys Itä-Uusimaa ja Kymen Lähivakuutusyhdistys yhdistyvät tämän vuoden lopussa. Tuloksena on maan suurimpia vakuutusyhdistyksiä, joka toimii kahdeksalla paikkakunnalla ja laajentaa yhdeksänne.

Molempien lähivakuutusyhdistysten hallitukset hyväksyivät yksimielisesti perjantaina valmistetun fuusion. Pitkään valmistettu fuusio toteutuu vuoden viimeisenä päivänä. Sille lasketaan 14 miljoonan euron maksutulolla vahvaa talouspohjaa.

"Haluamme palvella asiakkaitamme vielä entistä paremmin ja monipuolisemmin" **Ralf Wickström** ja **Ari Arminen** perustelevat.

Wickström johtaa Itä-Uusimaa ja Arminen Kymen lähivakuutusyhdistystä. Uudella yhdistyksellä ei ole vielä nimeä, mutta Arminen siirtyy sen toimitusjohtajaksi. Wickström toimii sen hallituksen puheenjohtajana. Wickström johtaa myös Lähivakuutus-ryhmän keskusliiton sekä yhtiön hallitusta.

Uuden lähivakuutusyhdistyksen kotipaikaksi tulee Porvoo, mutta pääkonttori sijoituu Kouvolaan. Toimintaa luovataan kehittämällä tasapuolisesti koko toimialueella, jotta asiakkaat saavat paikallista vakuutusosaamista jatkossa.

Hallintopaikat jaetaan uu-

dessä lähivakuutusyhdistyksessä maksutulojen suhteessa. Porvoo, Sipoo, Anjalankoski, Elimäki ja Kouvola ovat silloin vahvimmat. Liljendal ja Lapinjärvi ovat markkinaosuudessa suurimmat. Toiminta-alueeseen kuuluu Tuusula. Säästöpankkien kanssa avataan konttori Keravalle ensi vuonna.

Lähivakuutusryhmän toimitusjohtaja **Harri Kainulainen** pitää erinomaisena Itä-Uusimaa ja Kymen lähivakuutusyhdistysten yhdistymistä. Muodosteilla on ryhmän suurimpia yksiköitä. Ryhmä muodostuu 88 itsenäisestä vakuuttajasta.

"Vahvana yksikkönä se näyttää varmasti suuntaa ryhmän muille lähivakuutusyhdistyksille", Kainulainen tervehtii.

Lähivakuutusyhdistysten yhdistymisiä valmistellaan ainakin Varsinais-Suomessa ja Kaakkois-Suomessa sekä Pirkanmaalla ja Oulun seudulla. Kainulainen lupaa, ettei henkilökuntaa irtisanota yhdistymisten yhteydessä.

Lähivakuutus-ryhmä lähtee strategiatyöhön, että voimavarjoja kokoamalla asiakkaita palvelaan tehokkaasti kaikissa vahinko- ja korvausasioissa sekä henki- ja eläkevakuuttamisessa. Yhteistyötä tehdään säästöpankkien ja Eläke-Fennian kanssa.

JUHANI VIITALA

Uusi lähivakuutusyhdistys syntyy Itä-Uudellemaalle ja Kymiin

Uusi lähivakuutusyhdistys toimii kahdeksalla paikkakunnalla ja laajentaa Keravalle ensi vuonna.

Mela postittaa uudet mata-todistukset

Voimassa kaksi vuotta

Maatalousyrittäjien eläkelaitos lähettää tällä viikolla uudet vakuustodistukset kaikille mata-vakuutetuille. Vakuustodistus kannattaa säilyttää, jolloin työtapaturman hoito veloitetaan suoraan Melasta.

Tapaturmavakuutuksen vakuustodistuksessa yläkulmassa on korttiosa, jonka voi irrottaa ja säilyttää lompakossa. Osastopäällikö **Sinikka Ginström** korostaa, että mata-vakuustodistusta saa käyttää vain työtapaturmissa ja ammatitautieissa.

Sairaala velkoo vakuustodistuksen perusteella hoidon kustannukset suoraan Melalta, kun työtapaturmassa loukkaantunutta hoidetaan. Lääkäri voi kirjoittaa lääkemääräyksen vakuutusyhtiöksi Melan, jolloin vahingoittunut saa lääkkeet maksutta apteekista.

"Samanlaisen merkinnän lääkäri voi laittaa fyysisänsä hoidon läheteeseen", Ginström opastaa.

Ginström sanoo korvausasiain käsittelyn nopeutuvan, kun vakuustodistus täytetään huolellisesti. Missä työssä ja miten työtapaturman kuvaus auttaa lääkäriäkin.

MT

Lutu-hakulomaketta saa Mela-sivuilta

Uuden luopumistuen hakulomake on saatavana Melan internet-sivuilta.

Liitelomakkeet sen sijaan odottavat vielä asetusta luopumistuesta.

Luopumistuen hakulomake löytyy Melan kotisivuilta osoitteesta www.mela.fi Palvelut Lomakkeet. Maatalouden uusi luopumistuki on voimassa tämän vuoden alusta vuoden 2010 loppuun.

Luovuutuksensaajan sitoumuslomakkeet ja maatalousviranomaisten lausuntolomakkeet tulevat Mela-sivustoille lähiviikkoina, kunhan asetus luopumistuesta vahvistetaan.

Melassa arvioidaan, että ensimmäiset ennakkopäätökset luopumistuesta annetaan huhtikuussa. EU-käsittelyn odotettu loppuvuoteen viivästyttää lain toimeenpanoa.

MT

KOMMENTTI

Persoonallinen tyyli ja laatu tuovat suojaa

Oma verkkokauppa on pienille yrityksille kaksipiippuinen juttu. Toisaalta yrityksen tuotteita on helppo markkinoida netissä, mutta samalla tieto uutuuksista päätyy myös kilpailijoille.

Nokkela tapa kiertää ongelmaa on laittaa tuotekuvat nettiin pelkästään pienillä kuvilla, joita ei voi suurentaa tarkkojen yksityiskohtien selvittämiseksi.

Etenkin käsityöyrittäjät ovat tarkkoja tuotteistaan. Esimerkiksi vuosittain Tampereella järjestettävillä Suomen Käden Taidot -messuilla, jotka ovat laajin käsityöalan tapahtuma Suomessa, monet yrittäjät suhtautuvat todella tiukasti tuotteiden kuvaamiseen. Joiltain osastoilta ei saa ottaa kuvia edes lehtijuttuun.

Erään yrittäjän kommentti kertoo asenteesta: "Joutupahan kilpailija ainakin ostamaan ensin tuotteen, että voi ryhtyä kopioimaan"

Varsinkin käsityöitä on vaikea patentoita tai mallisuoja. Pusia keittiövälaineitä, villapaitoja ja huopahattuja on tehty maailman sivu.

Aina löytyy kopioijia, mut-

ta todellinen tapa menestyä on pitää kiinni omasta linjastaan. Persoonallista tyyliä on vaikea jäljitellä. Työn laadun pitää olla niin hyvä, että asiakas haluaa ostaa toisenkin tuotteen – eikä ostaa kopiota kilpailijalta.

STINA HAASO